

/О.І. Трохимець // Науковий журнал «Молодий вчений». – № 1(28). – Ч. 1. – 2016 р. – 187 с.

3. Про реалізацію пілотного проекту щодо тимчасового обмеження застосування постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 та постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 р. № 1222 / Постанова Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 № 656 // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 656.

СПЕЦІФІКА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ

С.С. Свірідова, к.е.н., доцент

К.С. Одут, студентка

Одеський національний політехнічний університет
м. Одеса

Будівельна галузь України є достатньо специфічною галуззю, у зв'язку з цим на сучасному етапі розвитку будівельних підприємств особливу увагу слід приділити оновленню технічного потенціалу та формуванню й розвитку інноваційного потенціалу для забезпечення стійкого розвитку та стабільності національної економіки.

Інновація – використання результатів наукових досліджень і розробок, які спрямовані вдосконалити процес виробничої діяльності, економічних, правових та соціальних відносин в області науки, культури, освіти та інших сфер діяльності суспільства. Цей термін може мати різні значення і вибір їх залежить від конкретних цілей вимірювання чи аналізу [1].

Методологія системного описання інновацій в умовах ринкової економіки базується на міжнародних стандартах, рекомендації по яких були прийняті в Осло у 1992 р. та отримали назву " Керівництво Осло". Вони розроблені стосовно тільки до технологічних інновацій і охоплюють нові продукти та процеси, а також їх значні технологічні зміни. Інновація рахується як здійснена, якщо вона упроваджена на ринку чи у виробничому процесі. Розділяють два типи технологічних інновацій: продуктові та процесні.

Найважливішою ознакою інновації в умовах ринкового господарства виступає новизна її споживчих якостей. Технічна новизна відіграє роль другорядну [1].

Усі існуючі визначення можна віднести до п'яти основних підходів визначення інновації:

1) об'єктивному (у вітчизняній літературі у якості визначеного терміна часто виступає слово "нововведення");

2) процесному,

3) об'єктивно – утилітарному;

4) процесно – утилітарному;

5) процесно – фінансовому.

Суть об'єктивного підходу міститься у тому, що у якості інновації виступає об'єкт – результат НТП: нова техніка, технологія. Відрізняють: базисні інновації, які реалізують великі винаходи і стають основою формування нових поколінь і напрямків техніки, які поліпшують інновації, звично реалізують дрібні та середні винаходи і які мають перевагу на фазах, розповсюдження і стабільного розвитку науково-технічного циклу, псевдо інновація (модернізація), що направляються на часткове поліпшення застарілих поколінь техніки і технологій.

У рамках процесно-фінансового підходу під "інновацією" розуміється процес інвестицій у інновації, вкладання коштів в розробку нової техніки, технології, наукові дослідження. У всіх приведених визначеннях термін інновація трактується застосовано до конкретної формальної ситуації. У цих підходах не розкривається економічна суть інновації, нема чітких критеріїв визначення інновації з позицій її економічних результатів. Виникає ситуація, коли будь яка новина, у тому числі менш прогресивна, не ефективно нововведення можливо трактувати, як інновацію.

Комплексний характер інновацій, їхня багатосторонність і розмаїтість областей і способів використання вимагають розробки їхньої класифікації. Класифікація інновацій представлена у табл.1 [2].

Інновації, що розрізняються по етапах НТП, дуже своєрідні:

– технічні з'являються звичайно у виробництві продуктів з новими чи поліпшеними властивостями;

– технологічні виникають при застосуванні поліпшених, більш зроблених способів виготовлення продукції;

– організаційно-управлінські зв'язані насамперед із процесами оптимальної організації виробництва, транспорту, збуту і постачання;

– інформаційні вирішують задачі організації раціональних інформаційних потоків у сфері науково-технічної й інноваційної діяльності, підвищення вірогідності й оперативності одержання інформації;

– соціальні спрямовані на поліпшення умов праці, рішення проблем охорони здоров'я, утворення, культури.

Таблиця 1 – Класифікація інновацій

№	Класифікаційна ознака	Класифікаційні групи інновацій
1	Області застосування	Керуючі, організаційні, соціальні, промислові та інші
2	Етапи НТП, результатом яких стали інновації.	Наукові, технічні, технологічні, конструкторські, промислові, інформаційні
3	Ступінь інтенсивності	"бум", рівномірна, слабка, масова
	Темпи здійснення інновацій	Швидкі, повільні, затухаючі, наростаючі, рівномірні, скачко подібні
5	Масштаби інновацій	Трансконтинентальні, транснаціональні, регіональні, великі, середні, мали
6	Результативність	Висока, низька, стабільна
7	Ефективність інновацій	Економічний, соціальний, екологічний, інтегральний

При здійсненні управління інноваціями у будівельну галузь необхідно враховувати специфічні особливості будівництва:

1. Нестационарність, тимчасовий характер, неоднотипних будівельного виробництва і характеру кінцевої продукції. З введенням в експлуатацію об'єктів будівельно-монтажні роботи перериваються на обжитому місці, і засоби виробництва переміщуються на нове місце. У будівництві рухливими є робочі місця і будівельні машини, механізми, устаткування, техніко-технологічне оснащення праці, а продукція – нерухомою. У промисловості, як правило, продукція має рухомий характер, а робочі місця просторово закріплені. Кінцева продукція будівництва створюється протягом певного часу і застосовується там же, де вона закріплена територіально.

2. Технологічна взаємозв'язок всіх операцій, що входять до складу будівельного процесу. У промисловості до початку випуску продукції відпрацьовується технологія виробництва. У будівництві до початку будівельно-монтажних робіт створюються тимчасові виробничо-побутові та адміністративно-господарські будівлі, виконуються прокладки інженерних комунікацій, доріг, ліній електропередачі тощо. Всі ці особливості вимагають своєрідних організаційних форм і додаткових витрат. Поряд з цим тривалі терміни будівництва викликають відволікання коштів з господарського обороту у незавершене будівництво. Наднормативна тривалість будівництва і подальше вдосконалення технологічного прогресу приводять до перегляду раніше прийнятих рішень про хід будівництва з урахуванням застосування нової техніки і технології робіт. Технологія будівельного виробництва вимагає суворої послідовності у виконанні окремих його процесів: завершення одного робочого процесу передуює початку іншого.

3. Нестійкість співвідношення будівельно-монтажних робіт за їх складністю та видами протягом місяця, що ускладнює розрахунок чисельного та професійно-кваліфікаційного складу робітників.

4. Участь різних організацій у виробництві кінцевої будівельної продукції. У промисловому виробництві при будь-якого ступеня кооперування кінцеву продукцію випускає один виконавець, який цю продукцію і реалізує. У будівництві об'єктів одночасно беруть участь кілька будівельно-монтажних організацій, що створюють окремі конструктивні елементи будівлі. Кожна з цих організацій здає виготовлену частину продукції. Будівництво тісно пов'язане з усіма галузями економіки, особливо з промисловістю. З одного боку, збільшення обсягів будівництва залежить від розвитку галузей промисловості, які забезпечують його технічну оснащеність: машини, матеріали, конструкції, електроенергію та ін., з іншого боку, виконуючи для інших галузей економіки будівельно-монтажні роботи на основі договорів підяду, будівельні організації нерозривно пов'язані з діяльністю замовників. Ряд інших галузей виступає стосовно до будівництва як у якості постачальників, так і в якості споживачів будівельної продукції. Будівництво є самої матеріаломісткою галуззю: для отримання кінцевої продукції йому поставляють будівельні матеріали більш 70 галузей економіки країни.

5. Роль клімату та місцевих умов в будівельних роботах. Незважаючи на ліквідацію сезонності в будівництві, негативні температури вимагають виконання заходів, що забезпечують спорудження об'єктів і в зимових умовах. Будівництво будівель одного і того ж типу в різних районах країни вимагає різних витрат матеріальних ресурсів. Умови будівництва багато в чому визначаються сейсмічними умовами, рельєфом місцевості, геологічною будовою ґрунту, наявністю ґрунтових вод, способом доставки на будівельний майданчик конструкцій і матеріалів [3].

Метою здійснення інноваційної діяльності підприємств будівельної галузі є отримання додаткового прибутку від реалізації інноваційних процесів в будівництві, які повинні враховувати специфіку галузі.

Література:

1. Бездудний Ф.Ф. Сущность понятия инноваций и его классификация. «Инновации» № 2–3(13) / Бездудний Ф.Ф., Смирнова Г. А., Нечаева О. Д., 2016. – 124 с.
2. Пересада А.А. Управление инновационным процессом – К.: Лібра, 2014. – 472 с.
3. Ксюковський В.Л. Основи будівельної справи; Навчальний посібник – К., Аграрна освіта, 2014. – 256 с.